

Dohánygyár

I. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1974. OKTOBER

Nélkülözhetetlen eszköz a demokrácia erősítése

Lapunk előző számában, a „Mi üzemi demokráciánk” címmel megjelent írás felvilágosította azokat a gondolatokat, amelyek a vállalat vezetését e kérdésben foglalkoztatják. A cikk, az üzemi demokrácia helyes értelmezése céljából íródott, amelyet egyben vitaindítóknak is szántunk. Az elmondottakra többek között Ambruszt György, a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem igazgató-helyettese is reagált. Elsőként az ő írását közöljük.

A párt és az államvezetés erőteljesen szorgalmazza és törvényekben is biztosítja a demokrácia kiszélesítését. Sokan ezt a törekvést leszűkítik arra, hogy be kell vonni a dolgozókat a közügyek intézésébe. Ezen túl biztosítani kell a termelők, (munkások és parasztok) tudatos viszonyulását a termelés megszervezéséhez, a javak elosztásához, hogy ezáltal a termelők gazdasági, politikai és társadalmi felszabadítása valóban maguknak a termelőknek a művévé válhasson. A szocializmus sorsát illetően végzetes hibává válhat, ha a munkásokat csak mint termelőket és fogyasztókat veszi figyelembe. Meg kell találni a módját annak, hogy a munkások tulajdonosi volta az általánosságból konkrétabbá, érzékelhetőbbé váljék.

TULAJDONOSI TUDATOT

Az üzemi demokrácia elsősorban a tulajdonosi tudatot erősíti a dolgozóknál: az a történelmi tény, hogy a munkások az hatalom, a gyár, az üzem, az egész ország birtokosa, tulajdonosa, akkor is igaz és helytálló, ha még sok munkás ezt a tulajdonosi érzést egyénileg nem áli át. Ez azonban sem az egyén, sem a társadalom szempontjából nem kedvező. Milyen tulajdonos az, aki nem érzi magát annak? Vajon úgy dolgozik-e, mintha sajátjában dolgozna? Úgy óvja-e a közös vagyont, mint a sajátját? Bizonyára nem. A tulajdonosi érzést viszont nem lehet egyszerűen megmagyarázni, vagyis attól még senki nem érzi magát tulajdonosnak, ha azt mondják: „Te vagy itt a tulajdonos”, de nincs semmibe beleszólása, nem veszik figyelembe sem őt, sem a véleményét.

Az üzemi demokrácia kifejleszti a tulajdonosi tudatot és érzést azáltal, hogy lehetőséget teremt a gazdálkodás gyakorlatában való részvételre, azaz a véleményezéstől a döntésig, bevonja a munkást az üzem, a vállalat vezetésébe, érdekeltté teszi a közösséget érintő ügyek eldöntésében, teret ad a szabad véleménynyilvánításnak. Az üzemi demokrácia a legközvetlenebb és leghatékonyabb eszköz, hogy az üzemi dolgozók nagy tömegei vezetésben való jártasságot, vezetési gyakorlatot szerezzenek.

Mai gazdaságirányítási rendszerünk az állami vállalatoknál levő termelési eszközök felhasználásában lényeges változást hozott. Az állam a termelőszervezetek közvetlen irányítását a vállalatokra ruházta. A megteremtett és realizált tiszta jövedelem jelentős része a vállalatnál marad, amellyel önállóan gazdálkodik. A dolgozók tulajdonosi jogokkal, személyesen és közvetlenül az eddiginél jobban élhetnek. Ugyanakkor a dolgozók munkavállalói jogai is növekedtek, amelyet a szakszervezet, mint képviselői szerv realizál.

A véleménynyilvánítás jog és kötelesség

Az üzemi demokrácia érvényesüléséhez a meghatározott szervezeti keretek, formák nélkülözhetetlenek. E szervezeti keretek azonban csak annyit érnek, amennyire az üzemi demokrácia célját és tartalmát képesek kifejezni és érvényesíteni biztosítani. Amilyen hiba a szervezeti keretek és fórumok túlbecsülése, olyan hiba az is, ha nem vagyunk képesek a dolgozók aktivitásának kibontakoztatására, jogaik érvényesítésére alkalmas szervezeti kereteket kialakítani és működtetni.

Az üzemi demokrácia szempontjából meg kell különböztetni a közvetlen és a képviselői, valamint a szabályozott és nem szabályozott formákat. A közvetlen demokrácia elvének lényege, hogy minden dolgozóknak joga legyen személyes akaratát nyilvánítani a társadalmi tulajdonban funkcionáló termelőeszközök működésére nézve, vagy álláspontot kifejezni az üzemi termelés céljáról, hasznosságáról a jövedelemelosztás módjáról, a dolgozókat közvetlenül érintő kérdésekről.

A DEMOKRÁCIA FÓRUMAI

A demokratizmus közvetlen fórumaink termelési tanácskozás, üzemi gyűlésen, munkabeszélgetésen, szocialista brigádmegbeszélésen joga van tehát az irányításba, a gazdálkodásba beleszólásra, a vezetést bírálni, megkövetelni, hogy a vezetők számot adjanak a gazdálkodásról, és így az összes dolgozó közvetlenül is társadalmi ellenőrzést gyakorol a vezetők tevékenysége felett. Ez a társadalmi ellenőrzés elsősorban erkölcsi, politikai és nem lehet utasítás jellegű.

A közvetlen demokrácia üzemi méretű funkcionálása rendkívül fontos, de nem lehet jelentőségét abszolútizálni, és elszakítani sem lehet a képviselői demokráciától. A közvetlen demokrácia számos előnye az eddigi célszerűnek, hogy minden üzemi demokratikus jogot a dolgozók személyes részvételén alapuló tanácskozásokon gyakoroljanak. A közvetlen részvételnek azonban célszerűségi és szervezési szempontból korlátai vannak. Egy nagyobb létszámú, vagy több műszakos üzem dolgozóit közös tanácskozásra sem a létszám nagysá-

ga, sem a szervezési okok miatt nem lehet — még esetenként sem, nem hogy rendszeresen — összehívni. Annak, hogy egy tanácskozáson mindenkinek egyforma lehetősége legyen aktív részvételre, határt szab a résztvevők száma. A dolgozók érdeklődése és informáltsága is meghatározza a közvetlen fórumokon megtárgyalható kérdések körét. A közvetlen demokratikus formák csak a képviselői demokrácia intézményeivel együtt tölthetnek be pozitív szerepet. Az üzemi demokrácia képviselői fórumai a szakszervezeti bizottságok, a vállalati szakszervezeti tanácsok.

A képviselői demokrácia szervei kötelesek a vállalati közvetlen fórumokon kifejezést nyert különböző érdekeket egyeztetni, azokat a vállalat érdekeivel is összhangba hozni, követelményt támasztani érvényesítésükért a gazdasági vezetéssel szemben, illetve a vállalattal közös megállapodásokban (pl. a kollektív szerződésben, a munkavédelmi szabályzatban, a vállalati munkarendben) összefoglalni.

A képviselői demokrácia szerveinek, a választott szakszervezeti szerveknek, elsősor-

ban a Szakszervezeti Bizottságnak vagy Vállalati Szakszervezeti Tanácsnak joga a véleménynyilvánítás a vállalat éves tervéről, a vezetőkről, az ő joguk a kollektív szerződés megkötése, a vétőjog alkalmazása, a munkaviszonnyal kapcsolatos ellenőrzés, meghatározott kérdésekben az önálló döntés.

SZABÁLYOZOTT KERETEK

Az üzemi demokráciának mindenekelőtt a központilag szabályozott keretek és formák között lehet és kell megvalósulnia.

A termelési tanácskozások mint az üzemi demokrácia közvetlen fórumai, pozitív szerepet tölthetnek be. Azonban mai körülmények között a régi formájában és módjában nem egyértelműen pozitívak. A decentralizált vezetési szintek létrehozása, hatáskörök, leadási lehetőséget adott arra, hogy a termelési tanácskozások, műhelyekre, üzemszervezetekre, technológiai folyamatokra épült munkakollektívák számára tartassák. A munkahelyi egység-

(Folytatás a 3. oldalon)

Új munkarend a gyártásban és a csomagolásban

Karbantartás éjszaka

1973. augusztus 21-én új munkarend alakult ki gyárunkban a gyártás- és csomagolási osztályokon. Az eddigi három műszakot a kétműszakos termelés váltotta fel. A felszabadult éjszakai műszakot átvette a karbantartás. Ezzel vállalatunk két nagy problémát oldott meg.

Osztályainkon a foglalkoztatott dolgozók többsége nő, kikből igen sokat kivett a megterhelő éjszakai munka. Ez azóta megszűnt, több idő és energia marad a család ügyes-bajos dolgaira.

A másik dolog, hogy üzemeink között számos olyan alkatrész ment tönkre, melynek pótlása, cseréje igen sok időt vett el a termeléstől. Ezt ma az üzemi gépmesterek jelzése alapján az éjszakai karbantartás végzi. A karbantartás folyamatosra vált, s kialakult a gépeknek egy olyan kollektíva, mely magáénak érzi a gépeket és igyekszik azokat maximálisan üzemképes állapotba hozni. Az eddigi összehangolt tervszerű munka hamarosan meghozta a gyümölcsét. A gépek teljesítménye átlagban 15%-ot emelkedett, mely egyáltalán nem elhanyagolható. A karbantartó műszak létszáma 30—32 fő, mely kizárólag önként vállalt

az éjszakai terheit. Az itt dolgozó nők szedték fel a próbagyártás közben termelt cigarettát és végzik az osztályok takarítását. Munkájuk nyomán a tisztaság és a rend nőtt és a műszakok válláról leveszik az ezzel kapcsolatos gondokat.

Az egyes osztályokon többen vannak olyanok, akik már kezdetől fogva részt vesznek a munkában. A műszak Kajcsa elvtárs irányításával, Gábor elvtárs műszakvezetésével, s osztályonként egy gépmesterrel dolgozik. A gyártás és csomagolás sikereinek felbuzdulva a papírosztályon is beindult az éjszakai karbantartás: a kezdeti eredmények biztatóak.

Csoportjainkban sajátítják el az újonnan idekerült szaktársaink a gépekkel kapcsolatos ismereteket. Itt olyan lehetőségek vannak, melyeket bőségesen kamatoztathatnak az üzemi műszakokban.

A kialakult kollektíva szelleme jó, szinte baráti. A karbantartás közben adódó műszaki problémákat kielemezzük, s a legjobbnak látszó megoldást alkalmazzuk. Mindenki érzi a felelősséget, mely rá hárul, s tudja, hogy becsülletes precíz munkájával elősegíti az előirányzott terv teljesítését...

M. F.

Kommunista műszakon...

(Képriport a 3. oldalon.)

Köszönjük és gratulálunk

Az év egyik kiemelkedő társadalmi eseménye volt gyárunk életében szeptember 28-án. A műszaki konferencián elhangzott kezdeményezésre 430 dolgozónk — a szabad szombat feloldozásával — kommunista műszakban tartott. A kommunista műszakban végzett munkájukért járó bér felét a pécsi felszabadulási emlékmű, a fennmaradó összeget pedig az üzemi óvoda építéséhez ajánlották fel. A közel 3500 óra munkabére több mint 71 000 forint volt. Ennek

megfelelően 36 000 forintot utaltunk át a felszabadulási emlékmű, és közel ennyit pénz az óvodaépítésre számlára.

A kommunista műszakban az adminisztratív és műszaki dolgozók is fizikai munkát végeztek — a gépmesterek, a gépvezetők véleménye szerint igen ügyesen, nagy szorgalommal és eredményesen. Gratulálunk a kiemelkedő munkasikerhez a kommunista szombat minden résztvevőjének!

25 éves a szervezett magyar dohánykutatás

A Dohánykutató Intézet jogelődje, a Dohányipari Központi Kutatólaboratórium több más élelmiszeripari kutatóhellyel egy időben, 1949 októberében alakult a Tudományos Tanács kezdeményezésére. Ezt az időpontot tekintjük az élelmiszerkutatás, ennek keretében a szervezett dohánykutatás kezdetének.

A magyar dohánykutatás valójában ennél sokkal régebbi. A hazai dohányzó közönség és export igényeinek kielégítése már a múlt század végén szükségesszerűvé tette a dohánytermesztéssel foglalkozó kutatókísérletező munkát. Ebből a célból alakult 1897-ben Debrecen-Pallagpusztán a Dohánytermelési Kísérleti Állomás, amelynek eredményes munkáját a második világháború szakította meg. A dohánytermesztési kutatások mellett, a XX. század hatalmas tudományosa és műszaki haladásának hatására, a két világháború között az ipari kutatómunka is megindult. Ennek alapjait a Dohányipari Központi Vegyészeti Laboratórium létesítése vetette meg.

A 25 évvel ezelőtt alakult új intézet keretében egyesítették a dohánytermesztéssel és -feldolgozással kapcsolatos komplex kutatómunkát. Feladat körébe tartozott a nemesítés és honosítás, az agrotechnika, a szárítás és fermentálás, a dohánygyártás, a metodikai vizsgálatok területeit érintő kutatási tevékenység. 1963-ban a dohánykutatás mezőgazdasági és ipari kutatási szervezetét ketté választották, az előbbi a Földművelésügyi Minisztérium kutatóintézeteihez, az utóbbit az újonnan alakult Magyar Dohányipari iparágai kutatóintézetévé szervezték át.

Az MSZMP tudománypolitikai irányelveire alapuló miniszteri állásfoglalás alapján a dohánykutatás fejlesztésére 1971. január 1-én alapították meg — ön-

álló vállalként — a Dohánykutató Intézetet Debrecenben, ahova időközben Budapestől az iparágai kutatóbázist áttelepítették. Az intézet feladat körébe tartozik a dohánygazdaságot — a dohánytermesztést, a szárítást és fermentálást, a dohánygyártást — teljes vertikumban érintő kutatómunka végzése. Az ebből adódó konkrét feladatokat az intézet középtávú terve „A dohánytermesztés, -termesztés és -feldolgozás korszerűsítése és fejlesztésének komplex kutatása” című célprogram témái határozzák meg.

Az intézetnek négy kutatási osztálya, ezekhez kapcsolódó négy mezőgazdasági és egy gyártástechnológiai kísérleti üzem valamint egy vetőmagüzeme van. Ezekben negyven tudományos munkatárs, hatvan kutatási segédes és nyolcvan munkás dolgozik a nemesítés, az agrotechnika, a dohányszárítás és fermentálás, a gyártmány- és gyártásfejlesztés, a vizsgálati metodikák aktuális kutatási fejlesztési feladatain. Széles körűek az intézet munkakapcsolatai más hazai kutató és tudományos intézetekkel és több külföldi dohánykutató intézettel.

A szervezett dohánykutatás létrehozásának 25 éves évfordulója alkalmából október 24—25-én Debrecenben tartandó tudományos ülésszakon az intézet tudományos munkatársai szakterületükön eddig elért eredményeiről tájékoztatást nyújtanak munkásságukról, további terveikről. Azt várjuk a tudományos ülésszaktól, hogy a dohánytermelés, a dohányipar és az együttműködő intézmények szakemberei az elhangzó előadások során megismerjék intézetünk munkásságát, az előadásokat követő vita pedig jelentős segítséget nyújt intézetünk további munkájához.

A polgári védelem helyzete gyárunkban

Hat éve új szervezeti formában

Vállalatunknál a polgári védelem elődje, a légoltalmi szervezet a második világháború alatt alakult meg, fejtette ki tevékenységét. Ebben az időben a feladat az volt, hogy a hátszórókat a bombatámadások ellen védje, illetve az ilyen támadások által okozott kár helyreállításában szervezettileg részt vegyen. A haditechnikai eszközök fejlődésével a hátszóró szerepe megnőtt, mivel ezek az eszközök már képesek igen rövid idő alatt a hátszóróban levő, nagy területeken elhelyezkedő potenciális területek megsemmisítésére. A szervezetet tehát a követelményeknek megfelelően át kellett alakítani, korszerűsíteni kellett.

KORSZERŰ SZAKSZOLGÁLAT

Vállalatunk polgári-védelmi szervezete fejlődésében hűen követte az országos szervezet fejlődését. Ennek alapján az első időkben csak önvédelmi alakulatok szervezése volt a feladat, jelen időszakban pedig ezen önvédelmi alakulatok mellett egy egészségügyi szakszolgálati alakulat megszervezése, kiképzése történt meg, illetve van folyamatban. Az újjáalakított szervezetet 1968-ban hoztuk létre törzsi, illetve minisztériumi utasítások alapján. Az önvédelmi alegységek feladatát elsősorban a vállalat és annak közvetlen környékét ért várható csapások elhárítására, illetve lokalizálására, — a szakszolgálati alakulat pedig az előzőekben említetteknek kívül bármely más területen végzendő elsősegélynyújtó tevékenység elvégzésére kell képesnek tennünk, kiképeznünk.

A feladat, melyet szervezeteinknek el kell látni, nem tudja nélkülözni azokat a segítségeket, amelyeket közvetlen felügyeleti szervünktől, a Dohányipari Vállalatok Trösztjétől és a Pécs megyei jogú Város V. B. Polgári Védelmi Parancsnokságától igényünk és kapunk. Az ő segítségével szerveztük és bonyolítottuk le az elmúlt években megtartott alapkiképzéseket, amelyekhez személyi (előadói) és tárgyi feltételeket egyaránt biztosítottak. Az alapkiképzések során elértük azt, hogy a parancsnoki törzs tagjai, a szolgálatparancsnokok és az alap-egységparancsnokok képesek váltak saját állományuk alap, — folyó évben pedig az állományuk továbbképzésére. Az alap, — valamint a jelenlegi továbbképzések során igen nagy nehézséget okozott az önvédelmi alegységeknél és a szakszolgálati alakulatok szakaszainak egészségügyi kiképzése. Vállala-

tunk parancsnoksága ekkor azal a kérésrel fordult a vállalati üzemorvoshoz, dr. Plechl Ágostához, hogy vállalja el, adjon segítséget a kiképzéshez, melyet tőle minden esetben meg is kapott parancsnokságunk.

ALAPFOKÚ ÉS DIFFERENCIÁLT OKTATÁS

Parancsnokságunknak a polgári védelmi alakulatok továbbképzésén kívül még ez évben meg kellett oldania a dolgozók (lakosság) alapfokú és differenciált polgári védelmi oktatását, valamint a csak szervezettileg a parancsnoksághoz tartozó, de feladatait tekintve, gazdasági funkciókat ellátó mérő és ellenőrző hálózat ismételt továbbképzését. A feladatok megosztása érdekében ezért a lakossági kiképzést polgári védelmi múlttal rendelkező, de jelen pillanatban a szervezethez nem tartozó két elvtárs, Kovács István II. és Molnár Adámné elvtársakra bízta, míg a mérő és ellenőrző állomás kiképzésének folytatására Várhelyi József főmérnök vezetésével dr. Kiss Elemérné elvtársnőt kérte fel. A lakossági oktatást folyó év első felében megkezdettük, 11 kiképzési csoporttal. Az előadások tartalmát a szervezethez nem tartozó két elvtárs, Kovács István II. és Molnár Adámné elvtársakra bízta, míg a mérő és ellenőrző állomás kiképzésének folytatására Várhelyi József főmérnök vezetésével dr. Kiss Elemérné elvtársnőt kérte fel. A lakossági oktatást folyó év első felében megkezdettük, 11 kiképzési csoporttal. Az előadások tartalmát a szervezethez nem tartozó két elvtárs, Kovács István II. és Molnár Adámné elvtársakra bízta, míg a mérő és ellenőrző állomás kiképzésének folytatására Várhelyi József főmérnök vezetésével dr. Kiss Elemérné elvtársnőt kérte fel.

A feladatok megosztása érdekében ezért a lakossági kiképzést polgári védelmi múlttal rendelkező, de jelen pillanatban a szervezethez nem tartozó két elvtárs, Kovács István II. és Molnár Adámné elvtársakra bízta, míg a mérő és ellenőrző állomás kiképzésének folytatására Várhelyi József főmérnök vezetésével dr. Kiss Elemérné elvtársnőt kérte fel. A lakossági oktatást folyó év első felében megkezdettük, 11 kiképzési csoporttal. Az előadások tartalmát a szervezethez nem tartozó két elvtárs, Kovács István II. és Molnár Adámné elvtársakra bízta, míg a mérő és ellenőrző állomás kiképzésének folytatására Várhelyi József főmérnök vezetésével dr. Kiss Elemérné elvtársnőt kérte fel. A lakossági oktatást folyó év első felében megkezdettük, 11 kiképzési csoporttal. Az előadások tartalmát a szervezethez nem tartozó két elvtárs, Kovács István II. és Molnár Adámné elvtársakra bízta, míg a mérő és ellenőrző állomás kiképzésének folytatására Várhelyi József főmérnök vezetésével dr. Kiss Elemérné elvtársnőt kérte fel. A lakossági oktatást folyó év első felében megkezdettük, 11 kiképzési csoporttal. Az előadások tartalmát a szervezethez nem tartozó két elvtárs, Kovács István II. és Molnár Adámné elvtársakra bízta, míg a mérő és ellenőrző állomás kiképzésének folytatására Várhelyi József főmérnök vezetésével dr. Kiss Elemérné elvtársnőt kérte fel.

KÉT HÉT
Az 1974. év jelen időszakában a kiképzések a szakszolgálati és önvédelmi alakulatoknál

folynak. Igen nagy nehézséget okozott az, hogy a nyári ledélés után a dolgozók műszakbeosztása nagymértékben megváltozott, így a szakaszok és alegységek személyi állománya a pv. szervezeten belül megváltozott. Két hét állt rendelkezésre arra, hogy a tavalyi alapképzés után a továbbképzést beindítsuk és elérhessük azt a célt, hogy állományunk képes legyen 1975. év második felében megtartandó polgári védelmi vizsga letételére.

Magyar Miklós

Több olvasót szeretnénk!

Műszaki könyvtárunk jelenlegi állománya 1222 db könyv. Megtalálhatók dohányipari-, gépészeti-, villamosipari témákkal, valamint vegyszertel és ismeretterjesztéssel foglalkozó szakkönyvek.

A könyveket címszerűen és írók szerinti katalógusokban tartjuk nyilván; így dolgozóink részére megfelelő tájékoztatást tudunk nyújtani. Műszaki könyvtárunkban megtalálhatók a legfrissebb műszaki folyóiratok — Figyelő, Műszaki Élet, Újítók Lapja — valamint a vállalatunk tevékenységével kapcsolatos prospektusok, fordítások.

Figyelemmel kísérjük a külföldi folyóiratokban megjelenő, vállalatunk profiljába tartozó cikkeket, ezeket az Országos Műszaki Könyvtár Dokumentációs Központjától kapott tájékoztatás alapján rendeljük meg.

A vállalat dolgozói naponta kölcsönözhetnek műszaki könyveket, folyóiratokat. Sajnos el kell mondani, hogy az érdeklődés az utóbbi időben nem kielégítő. Csúpn a műszaki alkalmazottak, technikusok veszik igénybe, valamint azoknak a dolgozóknak tudunk segítséget nyújtani, akik esti, illetve levelező tagozaton végzik az egyetemet, főiskolát, vagy a dohányipari szakközépiskolát.

Műszaki ismereteink bővítését célozza az évenként rendszeresen megrendezésre kerülő műszaki könyvkilállítás, vállalatunk ebédlőjében. Több újítás megszületéséhez sok esetben hozzájárult a műszaki könyvek forgatása, de a vállalat dolgozóinak széles köre még nem élt az önképzésnek a műszaki könyvtár nyújtotta lehetőségeivel. Több érdeklődőt, több olvasót szeretnénk!

Sz. J-né

Négyszázötvenezer forint

A munkáslakás-építési akcióért

Vállalatunk a lakásépítéssel összefüggő kormány-program, illetve a vonatkozó rendeletek alapján 1973 évtől kezdődően támogatásban részesíti dolgozóit, lakásproblémáinak megoldásában. Ez a támogatás döntő mértékben, kamatmentes kölcsönök formájában nyilvánul meg. Az 1974. évi Kollektív szerződés módosítás részletesen tartalmazza a támogatás formáit. Továbbá a kölcsönök odaítélésének feltételeit. A rendelkezésünkre álló pénzügyi keret, továbbá a városi tanács által biztosított lakások elosztására 1973 májusában lakáselosztó bizottságot alakítottunk, melyben a vállalat gazdasági vezetése, a szakszervezet, és a KISZ-szervezet képviselteti magát egy-egy fővel. A bizottság feladata elsősorban a munkás-lakás építési akció bonyolítása, a beérkező kérelmeknek a Kollektív szerződésben meghatározott szempontok szerinti elbírálása és a rendelkezésre álló lakásokra a név szerinti jelölés.

A munkás-lakás építés (vásárlás) keretében, mint ismeretes, a fizikai dolgozók és a természetközvetlenül irányító művezetők részesülhetnek. Alapvető feltétel az is, hogy a vállalat nyereségéből képzett fejlesztési alpból nyújtson kamatmentes hitelt. Ennek megfelelően vállalatunk 1973-ban 100, 1974-ben 150, 1975. évben pedig 200 ezer Ft fejlesztési alapot biztosított a célra.

A munkás-lakás építési akciót a városi tanács 1973 novemberében kezdte szervezni, mely-

nek eredményeképp vállalatunk részére öt lakást biztosított. A lakáselosztó bizottság 10 kérelmet vizsgált meg és kijelölte közülük az 5 lakás leendő tulajdonosát. E lakásokba a közeljövőben költöznek be. Az 5 lakás biztosításával 8 dolgozónk lakásgondját oldottuk meg, mivel a kijelöltek között 3 olyan házaspár van, akik mindketten itt dolgoznak.

A lakáselosztó bizottság jelenleg az 1975. évi kérelmeket bírálja el. Eddig 18 kérelem érkezett be, tehát az akció iránt jelentősen megnőtt dolgozóink érdeklődése. Ennek megfelelően a vállalat részéről is biztosítani kívánjuk, hogy az 1974. évinél többen részesüljenek kedvezményben. 1975-re a városi tanácstól előreláthatólag 8 lakást kapunk. Elképzelésünk szerint a későbbi években is hasonló számú lakással rendelkezünk majd. A munkás-lakás építési akcióval összefüggő rendeletek a lakáselosztó bizottság tagjainál megtalálhatók, akik részletes tájékoztatást tudnak nyújtani az érdeklődők számára.

Dolgozóink lakásgondjainak megoldására a másik támogatási forma a részesedési alpból képzett 36 000 Ft, melyet elsősorban a családi házat építő dolgozóink részére biztosítunk gyors formájában, maximálisan 12 000 Ft összegben. A kölcsönt ez esetben 2 év alatt kell visszatéríteni. Az 1974. évben képzett keretet 3 dolgozónk kapta.

Móré János

A KISZ-élet hírei

Izgalmas vetélkedő színhelye volt október 12-én a KISZ-klub. Aktuális politikai kérdésekre kellett a három fős vetélkedő csapatoknak választ adni. Nagy volt a tét, hiszen igen értékes díjakat tűzött ki a KISZ-vezetőség a vetélkedő első három helyezett csapatá tagjainak. A vetélkedő azt tükrözte, hogy fiataljaink jól felkészültek, az aktuális politikai kérdésekben járatosak. A vetélkedőt Gábor József, Temesj Péter és Németh Magdolna nyerték. Jutalmuk 1—1 értékcsokor volt. A második helyezett csapat tagjai: Hegyi József, Radó Nándor és Kovács János voltak, a díjuk 1—1 fényképezőgép. Harmadik helyezett csapat a vendégül hívott Faipari KTSZ KISZ-csapat volt. A

vendégek 1—1 Parker golyóstollat kaptak jutalmul. A vetélkedőt a KISZ-vezetőség úgy értékeli, hogy az igen jó módszere a fiatalok politikai nevelésének.

A Ivovj területi Komszomol három tagú küldöttsége a KISZ Pécs városi Bizottsága vezetőinek kíséretében látogatást tett gyárunkban. A vendégeket KISZ-ifjaitalaink a gyári klubban fogadták. Tájékoztatták vendégeinket fiataljaink életéről, munkájáról. Ezt követően kötetlen hangulatos eszmecsere folytatólag. A találkozóhoz részt vett Kárpátj Károlyné MSZMP csücskített, valamint Varga László, a gyár főkönyvelője is.

konyha enyhén hasonlít a franciához: de természetesen magán viseli az orosz ízlés alapvető jegyeit. Az igaz, hogy egyes mártásfélék túlságosan nem nyertek meg tetszésünket, de a hús az minden esetben igen ízletesen volt elkészítve. Ugyanez mondható a levekre is.

Végül az utolsó este emlékeiből egy csokorra való. A vacsora mellé vodkát és sört szolgált fel és ami a mennyiséget illeti, természetesen nem minősült elégségesnek a Szovjet Inturisztur fejadagja: nem volt mit tenni, mindenki kiforgatta zsebeit és az utolsó kopejkáig összegyűjtöttük a több maroknyi aprópénzt és általános derűtlenség közepette bort kértünk rajta. A vidámság végül magyarnótákba csapott át... Amikor a zenekar rájött, hogy ez a vidám szórakozó csoport magyar, figyelmességéből nekünk játszottak...

(Vége)

I. S.

Tallózás külföldi lapokban

Az Imperial Group által nyilvánosságra hozott adatok, amelyek az 1974. április 30-ig eltelt féléstendő angol cigarettaforgalmáról nyújtanak felvilágosítást, azt bizonyítják, hogy az előző évihez viszonyítva a forgalom 8 százalékkal emelkedett. Ez az adat azt sejteti, hogy a dohányfeleségek iránti keresletet nem nagyon befolyásolja azok kiskereskedelmi árának átlagosan 20 százalékkal történt megemelése.

Az utóbbi időben növekszik a külföldi cigarettamárkák népszerűsége. Az import cigarettaféleségek mennyiségének mértéke már-már meghaladja a helyi termékek forgalmát. Várható, hogy a king-size hosszúságú cigaretták a rövidberekhez viszonyítva relatíve olcsóbbak lesznek. Nagy-Britanniában jelenleg a normál méretű cigaretták szinte egyeduralmat élveznek, míg az európai márkák, amelyek rendszerint nagymennyiségű, olcsó, fekete, légfermentálással előkészített dohányt tartalmaznak — pl. a francia Galouises — olcsóbbak lesznek, mint az átlagos angol cigaretták, amelyek gyenge, hőfermentált virginiai dohányból készülnek.

(The Financial Times)

*

Az erős dohányzás rovására írt sokféle betegséghez most még egy újabb járult: a Harvard Egyetem orvostudományi karának fogászati osztályán megállapították, hogy a dohányzás fogíny-megbetegedéseket is okoz. 634 férfibeteg megvizsgálása után az orvosok úgy találták, hogy a mézlerakódások képződése a fogak körül, a csontirakulás a pofacsontokban és a laza fogak száma lényegesen nagyobb a dohányosoknál, mint a nem dohányzóknál. Továbbá kiderült, hogy kapcsolat áll fenn a dohányzás és az ún. leukoplakia — a száj nyálkahártyájában, az ajkakon és a nyelven — megvastagodott és elszarusodott helyek képződése között.

(American Science)

*

1973-ban a kormány „A dohányzás egészségrontó hatása” című kampánya ellenére a külföldi cigarettaféleségekből rekordmennyiségben értékesítettek Nagy-Britanniában. A dohányzók az év folyamán 1,5 milliárd forintért 137 milliárd doboz cigarettát vásároltak. Egy felmérés szerint a népesség 50 százaléka dohányzik; ezek fele saját bevallása szerint erős dohányos, további 20 százalék naponta 11—20 darab cigarettát szív el. Ezek az adatok is azt bizonyítják, hogy a dohányzók könnyen felejtjenek. 1971-ben, miután a Királyi Orvosi Kollégium „A dohányzás hatása az egészségre” című tanulmányát közzétette, a dohányfeleségek kiskereskedelmi forgalma 5,6 százalékkal csökkent, egy év alatt azonban újra a tanulmány megjelenése előtti szint fölé emelkedett. Bár a kollégium két éven belül újabb tanulmányt hoz nyilvánosságra a dohányzás ártalmaival kapcsolatban, a dohányipar vezetői biztosak abban, hogy a dohány- és cigarettafogyasztás tovább növekszik. Mindenki tisztában van azzal, hogy a kormány a dohányilletékből származó 1 milliárd fontos évi jövedelme egyben azt is jelenti, hogy Nagy-Britanniában nem kell rettegni a dohányzás elleni komolyabb hivatalos szankcióktól.

(The Financial Times)

Moszkvai utazás

Moszkvának nincs olyan része, melyet maximum 50 perc alatt mintegy 70 fillérért el ne érhetne az ember anélkül, hogy el kellene hagyni a Metrő objektumait. Csodálatos szépségű kettes, hároms csatlakozó állomások váltakoznak, igen sok állomás hangversenyteremnek is beillene, úgy méreteivel mint klasszikus szépségével, kivitelével. A Metrő állomások között trolibuszok sűrű hálózata végzi a lakosság szállítását és a város külső peremén járnak csak villamosok. Ebből kifolyólag közlekedési tumultust akár a gyalogjárdaikon, vagy az utakon szinte sehol sem látunk. És aki ezeket az eszközöket nem akarja igénybevenni, rendelkezésére áll a taxi, amit mindenkor és mindenhol el lehet érni. Magyar elvtársakkal eleinte gyakran vettük igénybe a taxit, főleg olyan esetben, amikor nem tudtuk, hogy amit keresünk, merre fekszik. Az első alkalommal mintegy 40 km-es út után 1 rubel 60 kopeket mutatott a taxióra és mi, magyar gavallé-

riánkkal két rubelt adtunk a sofőrnek, mondva, hogy köszönjük... Erre a moszkvai sofőr barátságos hangnemben, de szemmel láthatóan felháborodva jelentette ki, hogy képzeliük mi ezt. A vége az lett, hogy enyhe szegényérzettel a visszajáró 40 kopejkat zsebre dugtuk. Másik esetben tájékoztatásunk látán a taxisofőr otthagytta lezárva kocsiját, gyalog folytatta velünk útját és segített ügyeink intézésében. Általában elmondhatjuk, hogy a moszkvai lakosok többsége figyelmes, segítőkész és udvarias.

Magyar elvtársakkal gyakran igénybe vettük a Metrőt és a végén már egész Metrő-szakértőnek számítottunk úgy, hogy munkatársainknak is bemutatjuk a Metrőn való közlekedés módját, megtréfálva őket, hogy rövid útszakaszokat tettünk meg, gyakran átszálltunk és a mozgólépcsőn fel-, le és végül kilötöt-

tünk a szállodától alig 100 méterre. És mindezt sétálva, kedélyesen, elbeszélgetve, figyelve a közlekedést, a földalatti állomások változatos képeit és azt a sűrű, de mégsem zavaró jellegű utas-áramlatot, amely a Metrő forgalmára általában jellemző. Az út során gyakran felfigyeltünk kidíszített autókönvojokra, ahol az első személykocsin a hűtőrácsra egy barna macskó, a másodikra egy fehér macskó volt felerősítve. Érdeklődésünkre elmondták, hogy ez egy lakodalmi menet, ahol a macskós kocsiban a vőlegény, a cícsás kocsiban a menyasszony ült. Végül jobban odafigyelve megállapítottuk, hogy ilyen autókönvojok igen gyakoriak: per sze egy ekkora városban szinte minden percre esik egy esküvő. Utána megfigyeltük azt is, hogy a Kremj mellett lévő ismeretlen katonai síremléke előtt hatalmas virágkoszorú halmozód-

dik fel, amely soha nem fogy. Megtudtuk, hogy Moszkvában az a szokás, hogy az új házasság első útja a házasságkötő teremből az ismeretlen katonai sírházhoz vezet, mintegy kegyeletül a Moszkva védelmében eleresztett hősöknek. Utána a Lenin-hegyre mennek, ahol áttekinthető az egész város, — mintegy köszöntésül, hogy a hatalmas metropoliszban fogják élni családi életüket. Mindezt a moszkvaiak kedves közvetlenségével, egyszerűséggel gyakorolják, a külföldi szemlélőnek azonban mindez nagyon megható látvány.

A Kremj környékét övező parkokban nagyon sok a látogató. A szovjet állampolgárok saját nemzeti viseletükben érkeznek, a legváltozatosabb nyelveket beszélik és éppen olyan érdeklődéssel, csodálattal nézik végig a város szépségeit mint mi. Na és az orosz étell! Az orosz

A véleménynyilvánítás jog és kötelesség

(Folytatás az 1. oldalról)

gekre alapozott tanácskozások tartalmasabbak, növekszik a résztvevők és felszólalók száma. A döntési jog alkalmazása váltja ki a legnagyobb aktivitást, pl. a szocialista brigádcímek, a „Kiváló dolgozó” kitüntetések odaítélésénél.

EGY PÉLDA

Példaként a Mecseki Szénbányák Kossuth-bánya üzemének, a feltáró körletnek eredményes munkásságát említeném. A feltáró körlet kollektívja 1966 óta egységesen a szocialista üzemrész, azaz körlet címért küzd. 1968-ban már olyan fokra emelkedett a „verseny-szellem”, hogy a szocialista körlet vezetősége olyan döntést hozott, hogy az aranyfokozatot elért szocialista brigádoknak nagyobb önállóságot biztosít, brigád önkormányzat formájában. Ezzel az üzem vezetősége is egyetértett és lefektették az önkormányzat alapokmányát. A feltáró körletnek 30 brigádja közül ma már 14 önkormányzatú, és javaslatukat kölcsönös érdekegyeztetés után — belepítik az üzemi intézkedési tervekbe. Az önkormányzati jog mire irányul? A joggal bíró brigád dönthet, a brigád létszám s összetétel, munkavégzés, csapattelepítés, szabadságkiadás, dícséret, jutalom, fegyelmelés kérdésében. A jogkör gyakorlása előtt a brigádgyűlés fórumán megvitatják a döntéseket. A Mecseki Szénbányáknál még nem általánosították ezt a kezdeményezést, pedig a tapasztalatok pozitívak. Az a véleményem, hogy időszerű a jelenlegi közvetlen demokratikus formák mellett a Kossuth-bányaihoz hasonlóan újabb, korszerűbb kereteket is megteremteni. Persze az új formák megalapozásához, a régiek jobb kihasználásához feltétlen szükséges, hogy leküzdjük a közvetlen demokrácia kibontakozásának akadályait.

UTASÍTÁSOKAT ADUNK

Mik a közvetlen demokrácia akadályai? Az már közhely, és sajnos a demokratizmust szegyenítő közhely, hogy ezeken a tanácskozásokon a vállalat inkább csak közli a tennivalókat; utasításokat adnak a résztvevő dolgozóknak, mintsem igényelnék véleményüket, javaslatukat. Így a vállalat „kívül rekedt” a dolgozók tudatában, közvetetté válik. Nem erősödik a tulajdonosi szemlélet, a közösségi szemlélet, nem válik érdekeltté a dolgozó a gazdaságos termelésben, az üzemi tartalékok feltárásában, a munkafegyelmegszilárdításában.

Ez a módszer inkább elsűri a közvetlen demokráciát, fékezi a közéleti aktivitást. Nem bátorítja a dolgozókat véleményük és javaslatuk elmondására. Mint ahogy az sem aktivizálja a dolgozókat, ha általánosságokkal unatítják őket, de a feltejt kérdéseikre nem kapnak érdemi választ. A „figyelemmel kísérés” a „napi rendszeren tartás” ma már nem elégíti ki őket, amikor közvetlen szenvedői a szervezetlenségnek, a munkák nem kellő összehangoltságából származó átfedéseknek, a munkaerő, anyag- és pénzpocsékolásoknak, a minőségi hiányosságoknak. Mindezek visszahatnak az emberek tudatára és jelentkeznek is sokszor éppen az új feladatok végrehajtásakor.

A közvetlen fórumok feladata lenne a dolgozók mozgósítása, bátorítása, a gondok, elképzelések nyílt, őszinte feltárása. Ez segítené a helyi munkahelyi politika igazi kibontakozását, hiszen a termelésben jelentkeznek a bér-differenciálás, a munkakörülmények, az üzemi légkör gondjai is. E tanácskozásokon elsősorban maguk a bizalmiak, brigádvezetők, a törzsgárdatagok

és kiváló dolgozók lehetnének szószólói a dolgozók gondjainak. Sok helyen már így is van. De ehhez bátorság is kell, mert nem mindig veszélytelen a gondok feltárása.

A középvezetők körében a legerősebb a „ne szóljanak bele a munkámba” szemlélet. A megtorlás, a rosszabbul fizető munka, a felszólaló gyenge munkaerővé minősítése, még elég gyakori üzemeinkben. Ezek együttesen fékezik a közvetlen demokrácia érvényesülését, a beleszólás bátorságát. Ilyen légkörben nehezen érvényesül a tanácskozások döntési jogköre. A „kiváló dolgozó” kitüntetések odaítélése is sokszor inkább formális, mint lényegi.

A dolgozók beleszólási joga az üzem életébe, a gazdálkodásba, a vezetésbe erőteljesen kifejezésre jut a szakszervezetek képviselői tevékenységében. A szakszervezetek érdekképviselői és érdekvédelmi funkciója számos olyan elemet foglal magában, amely az üzemi demokrácia adta jogokat, politi-

kai, erkölcsi elvárásokat érvényesíti.

A párt szerveinek van meg egyedül az a lehetősége, ami kötelességük is, hogy a politikai irányítás eszközeivel készítsék és kötelezzék a gazdasági vezetésben, a szakszervezetekben dolgozó kommunistákat a bürokratizmus, a formális módszerek megelőzésére és felszámolására. A párt szervezetek politikai irányító munkájukkal elősegítik, hogy — az üzemi helyi adottságaihoz igazodva — tökéletesebbé váljék a párt, a gazdasági, a szakszervezeti és KISZ-szervezetek együttműködése, az egyes szervezetek sajátos feladata az üzemi demokrácia érvényesítésében.

A párt szervezetek akkor teljesítik az üzemi demokrácia fejlesztésében rájuk háruló feladataikat, ha a dolgozók felismerik az egyéni, a vállalati és a népgazdasági érdek közötti összefüggést: ha felismerik megváltozott szerepüket a termelésben, ha élnek mindazokkal a jogokkal, lehetőségekkel, amelyekről már korábban szó volt.

A munka mellett tanulnak

Ketten az iskolapadból

A dohánygyári szakmunkások jó lehetőséget kaptak ebben az évben a továbbtanuláshoz. A Munkaügyi Minisztérium rendelete alapján, azok, akik szakmunkásképzőt végeztek, most három évi — munka mellett — tanulóval érettségi bizonyítványt szerezhetnek, majd egy évre rá technikus oklevelet. A gyár külön érdeme, hogy nemcsak a saját dolgozóinak, hanem a Húsiipari Vállalat és a Pécsi Sörgyár dolgozóinak is helyet biztosított ezen a tanfolyamon. A gyárból 10 dolgozó, a másik kettőtől pedig még huszan kezdtek meg a három évet szeptemberben. A Szentlőrinci Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakközépiskola tanárai fogják a „diákokat” tanítani, az érettségi vizsgára is ők készítik majd fel. Aki a szakközépiskolát elvégezte és érettségi vizsgát tett, a technikus oklevélért folyamodhat.

A vállalat főmérnökének Várhelyi Józsefnek a szobájában beszélgetünk két tanulóval, Sefcsovics József géplakatossal, és Brigovác György gépszervelővel.

— Nem volt nehéz megszokni a gondolatot, hogy 20 év után újra tankönyvet vesz a kezébe? kérdezem Sefcsovics Józsefet.

— Most 35 éves vagyok, két nagyobb gyermekem van, az egyik 10, a másik 8 éves. Husz éve fejeztem be a géplakatos szakmunkásképzőt. Ez a kiesés teszi nehezzé, a gyermekeim pedig könnyűvé. Szegyelmem magam előttük, ha nem tudnék valamire válaszolni. A technika fejlődik, a munkámat is csak úgy tudom jól elvégezni, ha én is lépést tartok... A vállalat 15 nap tanulmányi szabadságot ad, meg munkaidőkezdésményem, most kell tanulni! Mehettem volna a gyáron kívül esti iskolába, mint a kollegám — mutat Brigovác Györgyre.

— De neki is beletörtött a biciskája, nagyon nehéz összeegyeztetni az időt. Most a gyár nyújt lehetőséget rá, nem hagyhattam ki. Mindent megteszek azért, hogy ne legyen probléma.

— Van-e egy hónapi tanulás után olyan tantárgy amely nehezséget okoz?

— Bizony, a kémiát már elfelejtettem, de nagyon rendes tanáraim vannak, ha valamit nem értünk, többször is elmagyarázzák, sőt az anyagot az alapoknál kezdik, hogy az is megértse, aki, mint én, 20 éve nem tanult.

— Az időbeosztása?

— Délelőttös vagyok, délután mehetek az iskolába. Tegnap

például hazamentem, hát mondják, hogy beteg a gyerek, el kell vinni a kórházba. Mire hazaértem este 10 felé járt. Az egézségi munka, tanulás, otthoni izgalom után már nem vettem könyvet a kezembe. De reméljük minden zökkenő nélkül elmúlik ez a három év. Az aszszony is segít... — Ha van egy kis szabad ideje, mit csinál?

— Van egy kis szőlőm, családi házam, azon dolgozgatok. Brigovác Györgynek valamivel könnyebb a tanulás, hiszen az első év anyaga nem ismeretlen számára. Miért is hagyta abba annak idején?

— Az autószerelői szakmunkásképzőt 1963-ban végeztem el, három éve beiratkoztam levelező gimnáziumba Pécsen, az asszonyom vállalta, hogy mindent megtesz, tanuljak, amíg fiatal vagyok. Meg a gyerekek miatt is, most 8 éves az egyik fiam, a másik kilenc hónapos. A nagyobbik már sokat kérdez, még tudom tanítani, de mi lesz, ha olyan után érdeklődik, amit én sem tudok? Ezért is kezdtem el az első osztályt. De két műszakban dolgoztam, nagyon nehéz volt egyeztetni a többiekkel. Ha a gyár nem kezd el ezt a szakközépiskolát, akkor talán soha nem jutottam volna előbbre. Két műszakba járok, de ha tanítás van, hetente kétszer munkaidőkezdésményem kapok, és a tanítási időt nem kell ledolgoznom. Átlagbért számolnak arra az időre. Nem kis dolog az sem, amit a gyár dolgozói tesznek értünk. Hiszen ők végzik el a munkánkat, hiszen egy-két órára vállalják a szerelést, karbantartást, amíg mi a padban ülünk.

— Ha leérettségizik jelentkez-e majd a technikus oklevélért?

— Természetesen. De az nem jelenti azt, hogy máshová vágyok. Itt érzem jól magam a kollegáim közt, itt is maradok.

Várhelyi József, miután elköszönünk a két fiatalembertől, megjegyzi:

— Azt bezzeg nem mondták el, hogy mind a ketten brigádvezetők! Igaz, hogy Brigovác György most mondott le nemrég, a tanulás, meg a kicsi gyerek miatt nem tudta vállalni, de még valahogy úgy számítjuk őt is, hiszen 1971-től brigádvezető volt. Sefcsovics jelenleg is a Kossuth Lajos karbantartó szocialista brigád vezetője. Reméljük, hogy mindegyikük elvégzi a tanfolyamot. **Bódy Agnes**

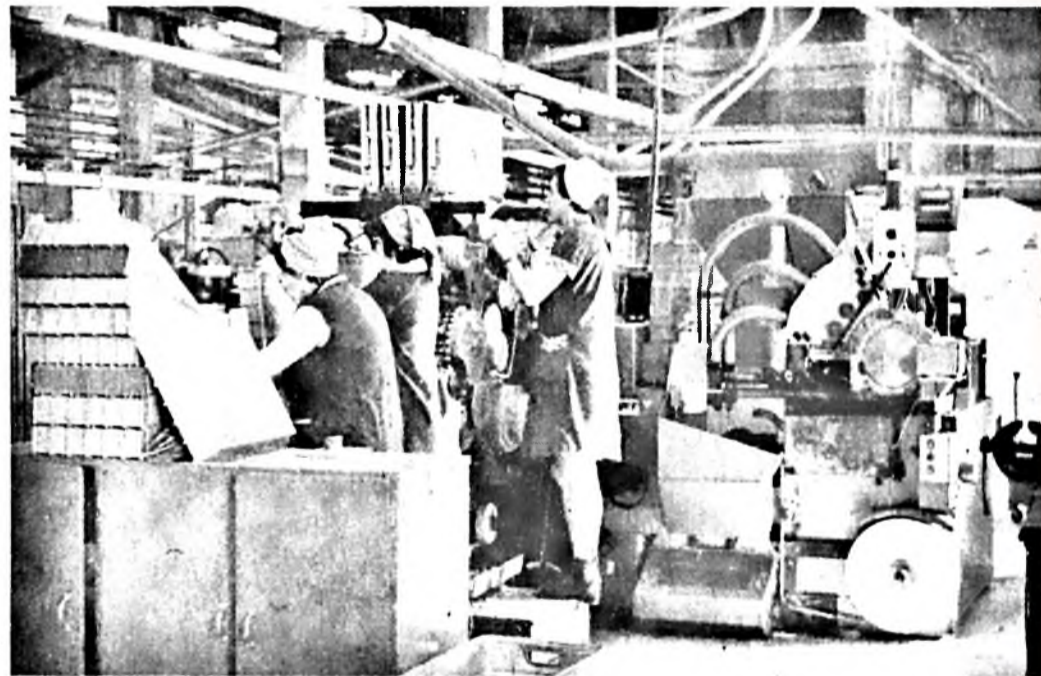
Kommunista szombaton

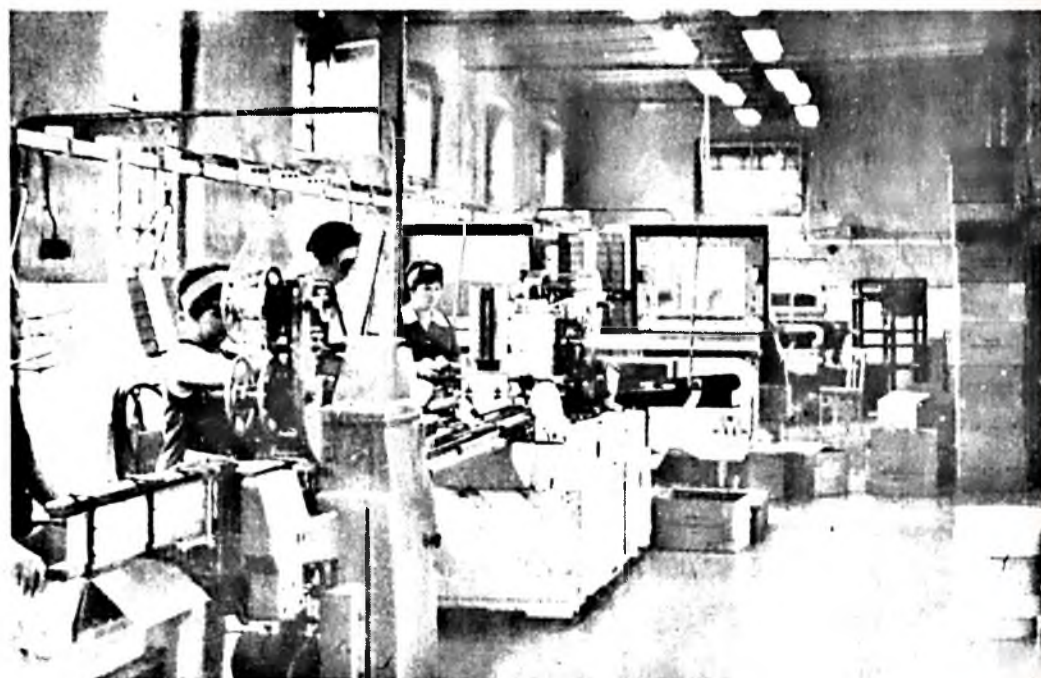
Dohányfelrakás közben. A levélcúcs levágónál Varga Jenőné, Kis Antal Istvánné, Nébel Károlyné, Törzsök Jánosné és Szamos Lászlóné

Triumf filtergyártónál Szabó Imréné és Kovács Istvánné brigádvezető

Csapó Józsefné gépezető, Bíró Margit keretfelrakó — számviteli osztály —, valamint Gyuris Józsefné szedő kiemelkedő eredményt ért el a gyártásban

Balázs Jenőné gépezető és Bán Erzsébet a Skoda gyártmányú csomagológépeknél dolgozott a kommunista szombaton

Hírek

— 34 FŐS SZOVIET KOM-SZOMOL DELEGÁCIÓ látogatta meg gyárunkat október 9-én. A gyárlátogatást követően a KISZ-klubban baráti találkozót tartottak fiataljainkkal.

— A VÁLLALT 1010 MÁZSA HEVESI DOHÁNYBÓL több mint 750 mázsát teljesítettek ez ideig a dohányválogató dolgozók.

— AZ ÓVODA ÉS BÖLCSŐ-DE építésénél nagy gondot okoz a tél közeledte. A fűtőszelők, vízvezeték- és csatornaszerelők gyorsított ütemben szorgoskodnak. Az a céljuk, hogy a fagyok beállta előtt biztosítsák az épület fűtését azért, hogy az év végéig az új óvoda átadásra kerülhessen.

— FELÉLÉNKÜLT a pártcsoporthoz tartozásuk, Kommunista pártcsoporthoz tartozásuk értékelik az alapszervezetek munkáját. Napjainkban vitatják meg a vezetőség beszámolójának tervezetét.

— OKTÓBER 11-ÉN DÉLUTÁN 3 órai kezdettel tartottuk meg a hagyományos nyugdíjas-találkozót. A több mint 150 volt dohánygyári dolgozót Marton József szb-titkár és Kárpóti Károlyné MSZMP-csücsitkár köszöntötte. Ezt követően a főmérnök elvtárs adott rövid tájékoztatót részükre a gyár munkájáról, fejlődéséről. A nyugdíjas találkozó egyik színterét a fejlesztés, az üzemeltetés, a nyugdíjasaink igen elismerően beszélték a fejlődésükről, nem egy olyan vélemény is elhangzott, hogy az utóbbi öt éves fejlődés után nem is ismernek rá a gyárunkra.

— OKTÓBER 9-ÉN a Nyíregyházi Dohányfermentáló Vállalatnál tartották meg a negyedévenkénti koordinációs értekezletet, amelyen az igazgató elvtárs és a csücsitkár elvtársnő képviselték vállalatunkat. A koordinációs értekezleten Domán László elvtárs, az Egri Dohánygyár igazgatója ismertette a „Dolgozz hibátlanul!” mozgalomban elért eredményeiket, majd Vidéki Imre vezérigazgatóhelyettes elvtárs adott tájékoztatót a dohányipar külkereskedelmi kapcsolatairól. A koordinációs értekezlet záróakkordjaként a résztvevők megtekintették a júniusban beindult kombinált kocsányozó gépsort.

— A DOHÁNYIPARI VÁLLALATOK MHSZ-KLUBJAI között hatfordulós jubileumi emlékvésény kerül megrendezésre, hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére. Az első forduló november 22-én a Debreceni Dohánygyárban rendezik. Vállalatunk a jubileumi emlékvésényen 3 fős férfi és ugyanakkor 3 fős női csapattal fog résztvenni. A versenyre való felkészülést lövészcsapatunk megkezdte.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

▲ Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság
Felölés szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felölés kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Felölés vezető: Mallos Rózsa

Nyújtó Teréz és Szedeli István

A lövészverseny győztesei

Szeptember 27-én a kisállomási lőtérén lövészversenyt rendeztek, amelyet egyéniben Nyújtó Teréz nyert meg a nőknél, férfiaknál pedig Szedeli István.

Ha Nyújtó Terézre nézünk, nehéz elképzelni, hogy 38 milliméteres kispuskával olyan kiemelkedő eredményt ért el, hogy első helyezést lett. Hogyan is választhat egy nő ilyen „férfias” sportot?

— Az általános iskolában elkezdtem és igaz, hogy véletlenül, de az első, második próbálkozásra már egészen jó eredményeket lőttem. Elindítottak versenyekre is, a városi versenyen nyertem egy bronzérmemet.

Azután nem volt rá lehetőségem, hogy tovább folytassam. Egy éve léptem be a gyárba, szólnak, nincs-e kedvem benevezni a lövészversenyre? Volt. Sokat köszönhetek Farkas Józsi bácsinak és feleségének, akik kijötték velünk a lőtérre és gyakoroltak, megmutatták a nehezebb fogásokat, amitők a sokéves gyakorlat, tapasztalat alapján tudnak, hiszen több éve munkásörök.

— Tovább folytatja majd ezt a sportot?

— Ha a gyárban lesz szakosztály, szívesen. De most a Vegyipari Technikum legnehezebb évét végzem, nem káztathatom az eddigi eredményeket. Laboránsként dolgozom, közben tanulok, Szabadidőmben olvasok, meg beázenet hallgatom. Azt nagyon szeretem. Jövőre, április 4-én lesz ugye verseny? — fordul oda Szedeli Istvánhoz —, arra is szeretnék jól felkészülni.

Szedeli István 1968 óta dolgozik a gyárban. Tavaly második lett a versenyen a csoporttal együtt. Most egyéniben első.

— Mindig ehhez a sporthoz vonzódtok?

— Nem. Én focizni szerettem nagyon. Négy évig a gyáron belül a csapatban rúgtam is a

labdát de beláttam, hogy ez már a fiatalok sportja, nem az enyém. Akkor kezdtem el a lövészettel foglalkozni. Géplakatos vagyok. A munka után bizony néha jólesik valamit csinálni, sportolni, szórakozni.

Jól mondta Terike. Farkas Józsi bácsinak és a feleségének tényleg sokat köszönhetünk, szinte ők indították el ezt a sportot a gyáron belül, ők segítettek nemcsak a gyakorlat terén, hanem a lelkesedésből is példát mutattak.

— Nehéz volt a verseny?

— Az eső esett, nem volt szép idő, ez megnehezítette a dolgunkat.

B. A.

Sátoraljaújhelyen jártak

Leles kis csapatunk alig esett át az alapvető elméleti oktatáson, máris megkezdte nehéz gyakorlati felkészülését. Trösztli szervezésben ugyanis szeptember 27-re iparági túzólot versenyt tűztek ki, amelyre mi is meghívottak voltunk.

A versenyt Sátoraljaújhelyen rendezte meg az ipar. Hosszú, fárasztó út után rossz időjárási viszonyok között bonyolították le vendéglátóink példásan a versenyt, és leányainknak olyan csapatokkal kellett összemérni erejüket, mint pl. a nyolc éve alakult nyíregyházi női csapat, vagy a jól összeszokott debreceni együttes.

A verseny két szakaszról állt. Először a 800 literes kismotor-fecske szerelése, majd a váltószaféta következett. A verseny gördülékenyen folyt, és a jó szervezetségnek az volt az eredménye, hogy leányaink nem csak versenyeztek, hanem olyan tapasztalatokat szereztek, amelyek a későbbiek során felhasználhatók szakmai ismereteik bővítésére is.

A verseny forrponja a staféta-szerelésben következett be, amikor az első szerelésben az erőviszonyokat megismertük és leányaink által tanúsított figyelmesség és lelkes munka láttán bizakodhattunk abban, hogy egy jól sikerült stafétával más, nagyobb gyakorlattal rendelkező csapatokat is megelőzhetünk.

A sors iróniájához tartozik, hogy a stafétaszerezésnél rutinhiány miatt előforduló apróbb nehézséggel 20 másodpercet veszítettek leányaink, s ez a biztos negyedik helytől fosztotta meg őket.

Az ünnepélyes eredményhirdetésnél dicséretben részesültek női csapatunk tagjai, de végső soron az ötödik helyet foglalták

el. A versenyző rajttagjai: Veres Gyözőné rajparancsnok, Angyal Ilona, Angyal Matild, Bartos Ilona, Lefler Irén, Nyéki Ibolya, Orsós Katalin, Zimmermann Éva.

További lelkes munkájukra számítottunk nemcsak a versenyen részt vettek, hanem az itthonmaradtak részéről is.

S. I.

A női tűzoltóraj tagjai. Álló sor: Nyéki Ibolya, Veres Gyözőné, Ságodi István tűzrendészeti előadó, Angyal Matild, Zimmermann Éva. Guggolnak: Orsós Katalin, Bartos Ilona, Angyal Ilona és Lefler Irén. Fotó: Borissza

Kilencvenhárman a lőállásban

A Pécsi Dohánygyár Komarov Lövészklubja a Fegyveres Erők Napja alkalmából a szocialista brigádok részére házi lövészversenyt rendezett. A természetfelelős időjárás-programozása miatt akár horgászversenyt is rendezhettünk volna. A nemes vetélkedő 48 000 esőcsepp „kaján vigyora” közben kezdődött a kisállomási mögötti lőtérén. Farkas Józsi bácsi vezetőbíró öblös hangjával tüzet vezényelt és kezdetét vette a kispuskalövészet „egésznapos versenye.”

A csapatok menetrend szerint érkeztek. A szocialista brigádvezetők kiváló munkát végeztek, ezúton is köszönet érte. Szinte egyidőben Farkas Józsefné vezetőbíró is jelt adott

a légpuskalövészet megkezdésére. A mozgalmes verseny folyamatosan és nagy lelkesedéssel zavartalanul bonyolódott le. A résztvevők száma 93 fő volt.

Az eredményektől függetlenül ez a szám azt demonstrálja, hogy a szocialista brigádok jó szervezéssel hatalmas erőt képviselnek. Az értékelés a verseny után közvetlenül nem történt meg, de annál nagyobb izgalmat keltett.

A díjakat a verseny védnöke ünnepélyes külsőségek között adta át, méltatva a verseny jelentőségét.

Eredmények. Női egyéni: 1. Nyújtó Teréz (Tabak brigád), 2. Sipaki Lászlóné (Zója brigád), 3. Drávavölgyi Józsefné (Tyeres-

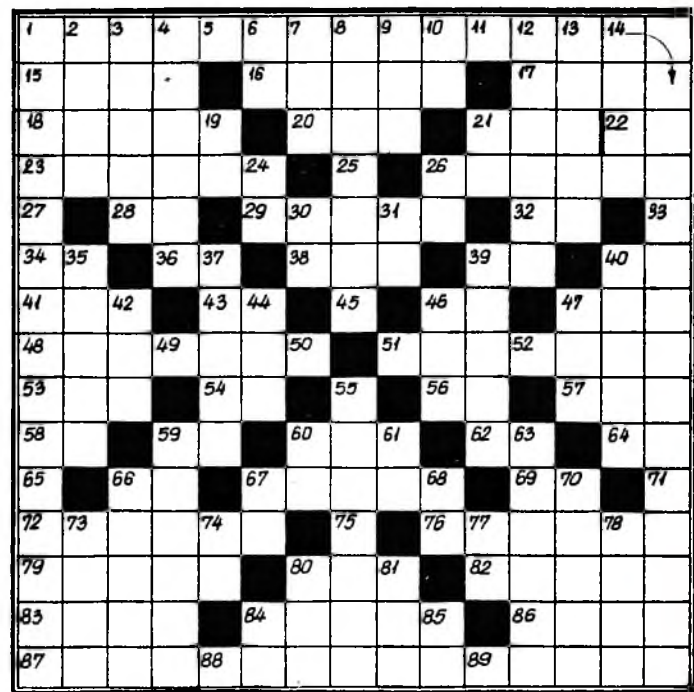
kova brigád). Férfi egyéni: 1. Szedeli István (Ady brigád), 2. Dörömbözü Károly (Ady brigád), 3. Gyenis László (Dózsa György brigád). Női csapat: 1. Tyereskova brigád, 2. Zója brigád, 3. Tabak brigád. Férfi csapat: 1. Ady Endre brigád, 2. Kossuth Lajos brigád, 3. Petőfi Sándor brigád.

A verseny a célját elérte, jól szolgálta a honvédelmi nevelő munkát és a lövészsport népszerűsítését.

A Komarov Lövészklub nevében köszönetet mondok a versenyen résztvevőknek és mindazoknak, akik hozzájárultak a verseny sikeréhez.

Pápay Miklós
MHSZ klubtitkár

Keresztrejtvény

Visszintez: 1. Az V. ötéves tervben itt is megkezdik a füsttűrés cigaretták gyártását. 15. Zenebonás. 16. A sokszéjt szervezetek többféle szövetből felépült működési egysége. 17. A jogszolgáltatás egyöntetűségének megővására hozott legfelsőbb szintű döntések jelzője. 18. Amazonas kezdetel. 20. Egymást követő betűk az órácében. 21. Etkező. 22. Orbán Dezső. 23. Magyar zeneszerző, népzene-tudós. 25. Oxigén. 26. ...mechanizmus = önműködő mechanikus szerkezet valamely bonyolultabb berendezésben. 27. Mint a víz. 28. A szoros órácé kezdete. 29. Világító készülék. 32. Ismét ne. 33. Hidrogén. 34. Azonos mássalhangzó. 36. Kettős mássalhangzó. 38. Labda a hálóban. 39. Sporteszköz. 40. Kiejtett mássalhangzó. 41. Középkori ipari szerkezet. 43. Étélizésítő. 45. Névelő. 46. Mint a víz. 36. 47. Börtön felel. 48. Balatoni üdülőhely. Itt van a dohányipar egyik szép üdülője. 51. Tolna megyei község. 53. ...UNIV = általános orvosi. 54. Szolmizációs hang. 55. Névelő. 56. Folyó a Szovjetunióban. 57. Azonos mássalhangzó. 58. Az erbiom elem vegyjele. 59. Kiejtett mássalhangzó. 60. Becézett férfinév. 62. Rövidített mű, alkotás, latinul. 64. Azonos mássalhangzó. 65. Kettősbetű. 66. Kiütés az ökölvívásban. 67. Iliata. 69. Azonos magánhangzó. 71. A. 72. Cukrosan. 75. Bőr vegyjele. 76. Félvadember. 79. ...Nagy János, néprajztudós. 80. Nyomásegység. 82. Korábban. 83. Ritka női név fele. 84. Sürgősen, gyorsan. 86. Abba az irányban. 87. Az MSZMP központi lapjában.

Függőleges: 1. Itt természetik a legtöbb dohányt hazánkban. 2. Sátorban páros betűi. 3. Az ókori perzsa és asszír császárok fejdíszje. 4. Matematikai alpművelet. 5. Sugár. 6. Római pénz. 7. Vissza: pózol mássalhangzó. 8. Ritka férfinév. 9. ...poetika, költői magatartás, esztétikai elveinek összefoglalása. 10. Utóviszga. 11. A járd vegyjele. 12. Kitérő dohányfajta. 13. Úttörő készítés. 14. Pécs szovjet testvérvárosa. 19. Magánhangzó. 21. Mutató névmás. 24. Egymást követő betűk az órácében. 26. Vissza: mint a függ. 30. Gally. 31. Például. 35. Rendkívül kis hullámhosszú egyenirányított, óriási energiadús fényugóanyagból gerjesztésére és kibocsátására szolgáló berendezés, fonetikusan rövidítve. 37. Sűrített-ritkítható lécszerkezetű ablaktábla. 39. Iparos. 40. Szópókás cigaretták neve volt. 42. Sereg. 44. Emelkedett hangú lírai költemény. 46. A mondat része. 47. Bő. 49. Mint a víz. 75. 50. Olasz autók betűjelzése. 51. Kén vegyjele. 52. Kálium vegyjele. 55. Város az USA-ban. 59. Piszkos. 60. Mesealak. 61. Határrag. 63. Megműveletlen föld. 66. Zajt adó készülék. 67. Az őn vegyjele. 68. Latin előjáró, jelentése -bál, -bál, -tól, -től. 70. A bőrbeteáség kezdete. 73. Vissza: életre kel. 74. Azonos magánhangzó. 77. Latin é. 78. Szemléltető rajz. 80. Főzéléknövény. 81. Rodión. 84. Feltételes kötés. 85. Egymást követő betűk az órácében. 88. Z. 89. Mint a víz. 71.

Beküldendő: a víz. 1., 48., 87., valamint a függőleges 1., 12., 14. és 40. sorok megfejtése a szerkesztőség címére: Pécs, Dohány u. 2-8. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki. Beküldési határidő: november 10.

— Az előző számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: A párt kongresszusa. Kollektív vegyelemény. Az alapszervezetek. Kémművelt munkások. Szervezői munkával. Az Ifjúsági Törvény.

Könyvjutalmat nyertek: Jancsi Sándorné 7602 Pécs, Szénel Istvánné 4421 Nyíregyháza, Falkenheim Istvánné 7629 Pécs, ifj. Balogh Lajos 7634 Pécs, Csorba Beatrix 7940 Szentlőrinc.

A döntés az utolsó mérkőzésre marad

Mi lesz veletek flúk?

Női csapatunk bajnok

A legutóbbi újságban még azt olvashattuk: remény van arra, hogy csapatunk kettős sikerrel zárja az idényt. Minden reményünk megvolt arra, hogy visszakerüljünk a városi bajnokság I. osztályába. Most úgy néz ki, hogy ez csak szerencsés véletlen folytán sikerülhet. Az elmúlt három mérkőzés mérlege a mi szemszögünkben nézve negatívnak tekinthető.

A legutóbbi mérkőzés a Kesztügyár csapata, az egyik rivális ellen volt. Csapatunk enerváltan, minden elképzelés nélkül játszott és vereséget szenvedtünk 2:0 arányban. A csoda csak akkor következhetne be, amennyiben utolsó mérkőzésünkön nyerni tudnánk az első helyezett Hőszolgáltató ellen — ami az utóbbi idők tapasztalata alapján nem valószínű — és a Kesztügyár vereséget szenvedne — ami szintén nem valószínű —, akkor gólkülönbséggel másodikként feljutók lehetnénk. A döntés így az utolsó mérkőzésre marad, de ahogy a sok „volná”-t meg „ha”-t nézem reményünk áthúzódik a következő idényre.

Másik elképzelésünk sem vált valóra. Bár még egy forduló az ÉDOSZ Kupában hátra van, az erőviszonyokat tekintve a jelenlegi helyezések szinte véglegesnek tekinthetők. A Sörgyár csapata jelenleg egy pont előnyvel vezet a tabellán, ami elegetdők bizonyul a kupa el-

nyeréséhez. Az „egy” abban az esetben nyerné el a kupát, ha a Sörgyár vereséget szenvedne a Terményforgalmi csapatától, ami szintén nem valószínű, ha az eddigi eredményeket figyelembe vesszük. Csapatunk utolsó mérkőzése a Húsiipari I. ellen lenne, akik a bajnokság folyamán visszaléptek, így ellenfeleik játék nélkül megkapják a két pontot. A két pont tehát biztos, bajnokavató a Sörgyár—Terményforgalmi mérkőzés után lesz. Minden dicséret megilleti viszont a „kettőt”, akik képességeikhez mérten a maximálisban nyújtották. Az egész bajnokságban a középmezőnyben voltak és szinte bravúros teljesítménnyel az „egy” mellett, ők is elvettek egy pontot a Sörgyártól.

Az ÉDOSZ-bajnokság jelenlegi állása

1. Sörgyár	15	13	2	73-18	28
2. Dohánygyár I.	15	13	1	43-14	27
3. Terményforg.	16	11	5	49-29	23
4. Pincegazdaság	16	9	2	50-30	20
5. Húsiipari II.	16	7	1	27-31	15
6. Dohánygyár II.	16	7	1	23-40	15
7. Tejjipari I.	14	6	2	16-22	14
8. Sütőipari	16	5	11	25-46	10
9. Tejjipari II.	16	1	14	23-65	3
10. Húsiipari I.	16	1	15	12-22	2

Női csapatunk elérte mindazt, ami a férfiaknak nem sikerült: bajnokságot nyertek.

Végeredmény

1. Dohánygyár	10	7	1	2	10-8	15
2. Elélmiszter	8	6	1	1	14-3	11
3. MÁV Ig.	8	5	1	2	12-11	11
4. Nádor Szálló	8	4	4	4	9-10	11
5. Merker	8	1	7	5	11	11
6. Füstért	6	—	6	0-6	—	—

Gábor József